

Y Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

Health & Social Services Group

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Sylfaenol, Cymunedol ac Iechyd Meddwl, Byrddau Iechyd Lleol

Cyfarwyddwyr Cyllid, Byrddau Iechyd Lleol

Optometryddion ac Ymarferwyr Meddygol Offthalmig ar restrau Byrddau Iechyd Lleol

11 Tachwedd 2025

Annwyl Gydweithwyr

FFIOEDD GWASANAETHAU OFFTHALMIG CYFFREDINOL A GWASANAETHAU ARCHWILIO LLYGAID, FFFIOEDD YMWELIADAU CARTREF, TALIADAU AR GYFER DATBLYGIAD PROFFESIYNOL PARHAUS, GRANT GORUCHWYLLWYR CYN-GOFRESTRU, GRANT I BRACISAU AR GYFER UWCH DYSTYSGRIF BROFFESIYNOL COLEG YR OPTOMETRYDDION MEWN GLAWCOMA AC ANSAWDD OPTOMETREG.

Crynodeb

1. Rwy'n ysgrifennu atoch i'ch hysbysu am y canlynol:
 - a) Ffi (Prawf Golwg y GIG) Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol, Ffioedd Gwasanaethau Archwilio Llygaid a ffioedd ymweliadau cartref o 1 Ebrill 2025 ymlaen;
 - b) Taliadau Cydweithrediadau Optometreg Clwstwr o 1 Ebrill 2025 ymlaen;
 - c) Uchafswm ffi fesul claf y Gwasanaeth Llygaid mewn Ysbyty o 1 Ebrill 2025 ymlaen;
 - d) Taliad Datblygiad Proffesiynol Parhaus ar gyfer blwyddyn calendr 2024;
 - e) Grant sy'n daladwy i oruchwylwyr hyfforddeion cyn-gofrestru;
 - f) Grant i Bractisau ar gyfer Uwch Dystysgrif Broffesiynol Coleg yr Optometryddion mewn Glawcoma;
 - g) Ansawdd Optometreg.
2. Byddem yn ddiolchgar pe gallech ddwyn yr wybodaeth hon i sylw'r holl staff sy'n delio â gwasanaethau offthalmig gofal sylfaenol, h.y. optegwyr cyflenwi, optometryddion, ymarferwyr meddygol offthalmig a staff eraill sy'n ymwneud â'r gwasanaeth llygaid mewn ysbyty.
3. Dylai Byrddau Iechyd Lleol sicrhau bod copïau o'r llythyr hwn yn cael eu dosbarthu i'r holl optegwyr cyflenwi, optometryddion ac ymarferwyr meddygol offthalmig yn eu hardaloedd.
4. Gwneir y penderfyniad a'r cyfarwyddiadau i Fyrddau Iechyd Lleol sydd wedi'u cynnwys yn y [Datganiad o Dâl am Wasanaethau Offthalmig Cyffredinol a Chyfarwyddiadau](#)

BUDDSODDWYR | INVESTORS
MEWN POBL | IN PEOPLE

Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
• Health and Social Services Group
Parc Cathays • Cathays Park
Caerdydd • Cardiff • CF10 3NQ

[Ffioedd 2025](#) drwy arfer pwerau Gweinidogion Cymru yn adrannau 12(3), 76, 77 a 203(9) a (10) o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006.

Ffioedd Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol a Gwasanaethau Archwilio Llygaid / Ffioedd Ymweliadau Cartref y GIG

5. Mae Ffi (Prawf Golwg y GIG) Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol wedi cynyddu ar gyfer 2025/26 ac mae wedi'i phennu ar £46.20, gan ddod yn weithredol o 1 Ebrill 2025 ymlaen.
6. Mae'r Ffi Gwasanaeth Archwilio Llygaid sy'n weithredol o 1 Ebrill 2025 ymlaen fel a ganlyn - mae GOCC 2 Band 1 yn £72.88; GOCC 2 Band 2 yn £55.18; a GOCC 2 Band 3 yn £27.07.
7. Ar gyfer ymweliadau cartref y GIG a gynhaliwyd ar 1 Ebrill 2025 neu ar ôl hynny, y ffi yw £42.60 ar gyfer y claf cyntaf a'r ail glaf a £10.66 ar gyfer y trydydd claf a chleifion eraill.
8. Rhaid gwneud taliadau yn unol â'r Datganiad o Dâl am Wasanaethau Offthalmig Cyffredinol a Chyfarwyddydau Ffioedd.

Taliadau Cydweithrediadau Optometreg Clwstwr o 1 Ebrill 2025 ymlaen

9. Er mwyn sicrhau cysondeb o ran ymgysylltu ledled Cymru, mae Cydweithrediadau Optometreg Clwstwr yn cael eu sefydlu gyda dyletswydd ar bob practis optometreg o fewn y clwstwr i ymgysylltu drwy gymryd rhan yng nghyfarfodydd y Cydweithrediadau Proffesiynol Optometreg. Rhaid i bob practis optometreg fynd i o leiaf 4 cyfarfod y flwyddyn ariannol, a dylid ei ad-dalu am fynd i bob cyfarfod, hyd at uchafswm o bedwar cyfarfod. Rhaid gwneud taliadau yn unol â'r Datganiad o Dâl am Wasanaethau Offthalmig Cyffredinol a Chyfarwyddydau Ffioedd.

Uchafswm ffi fesul claf o fewn y Gwasanaeth Llygaid mewn Ysbyty

10. Bydd uchafswm ffioedd y Gwasanaeth Llygaid mewn Ysbyty yn parhau fel a ganlyn: £70.00 ar gyfer lensys golwg sengl; a £113.80 mewn unrhyw achos arall.

Taliadau ar gyfer Datblygiad Proffesiynol Parhaus (DPP)

11. Mae'r taliadau mewn cysylltiad â datblygiad proffesiynol parhaus yr ymgymeryd ag ef yn 2024 gan optometryddion, optegwyr cyflenwi ac ymarferwyr meddygol offthalmig heb benodiad meddygol arall (h.y. nad ydynt yn gwneud unrhyw waith arall am dâl oni bai am ddarparu Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol) wedi'u nodi yn y Datganiad o Dâl am Wasanaethau Offthalmig Cyffredinol a Chyfarwyddydau Ffioedd. Bydd canllawiau pellach yn dilyn maes o law gan Bartneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru (NWSSP).
12. Gwneir taliadau mewn cysylltiad â hawliadau a wneir gan optegwyr cyflenwi, optometryddion ac ymarferwyr meddygol offthalmig sy'n ymwneud â hyfforddiant DPP yr ymgymeryd ag ef yn ystod y flwyddyn rhwng 1 Ionawr a 31 Rhagfyr 2024. Rhaid

gwneud taliadau yn unol â'r Datganiad o Dâl am Wasanaethau Offthalmig Cyffredinol a Chyfarwyddydau Ffioedd.

Grant goruchwylwyr cyn-gofrestru

13. Mae'r lwfans a delir i oruchwylwyr hyfforddeion cyn-gofrestru yn aros ar £7,500. Dylid talu hawliadau gan hyfforddwyr sy'n ymgymryd â'r gwaith o oruchwyllo hyfforddeion cyn-gofrestru ar 1 Ebrill 2025 neu ar ôl hynny ar y gyfradd hon.

Grant i Bractisau (Uwch Dystysgrif Broffesiynol mewn Glawcoma a Retina Meddygol GOCC 4)

14. Er mwyn annog contractwyr i ryddhau optometryddion i gwblhau'r gofynion clinigol ar gyfer Uwch Dystysgrif Broffesiynol y Coleg Optometryddion mewn Glawcoma a Retina Meddygol, caiff practisau optometreg eu had-dalu ar gyfer pob sesiwn glinigol y bydd optometrydd yn mynd iddi at ddibenion cyflawni'r cymhwyster, hyd at uchafswm o ddeugain sesiwn (20 diwrnod). Rhaid gwneud taliadau yn unol â'r Datganiad o Dâl am Wasanaethau Offthalmig Cyffredinol a Chyfarwyddydau Ffioedd.

Ansawdd Optometreg

15. Er mwyn gwella trefniadau llywodraethu ymhellach, mae safonau Gwella Ansawdd ffurfiol wedi'u cyflwyno ar gyfer Optometreg yng Nghymru. Mae angen systemau gwella ansawdd cadarn er mwyn mesur a sicrhau canlyniadau o'r radd flaenaf i gleifion yng Nghymru. Fel rhan o'r cynllun, mae'n ofynnol i gontractwyr gwblhau offeryn System Adrodd Genedlaethol y Gweithlu Cymru (WNWRS) lle nodir gweithlu eu practis; llenwi'r templed llywodraethu Ansawdd Optometreg; cymryd rhan mewn, a chwblhau, tri archwiliad bob blwyddyn (archwiliadau clinigol ac anghlinigol); ac ymgymryd â hyfforddiant gorfodol yn ôl yr angen. Rhaid gwneud taliadau yn unol â'r Datganiad o Dâl am Wasanaethau Offthalmig Cyffredinol a Chyfarwyddydau Ffioedd.

Canllawiau

16. Bydd copi o'r llythyr hwn a'r Atodiadau yn cael eu rhoi ar wefan NWSSP yn [Gwasanaethau Offthalmig - Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru](#).
17. Os oes gan optometryddion, optegwyr cyflenwi neu ymarferwyr meddygol offthalmig unrhyw ymholiadau, dylent gysylltu â'u Bwrdd Iechyd Lleol neu Wasanaethau Gofal Sylfaenol yn NWSSP.

Gwerthoedd Talebau Optegol y GIG

18. Mae gwerthoedd talebau a thaliadau atodol optegol y GIG wedi'u diwygio o 1 Ebrill 2025 ymlaen – ceir cyfeiriad atynt yn Atodiad 1.

Yn gywir

Rhys Davies
Yr Is-adran Gofal Sylfaenol

Copïau at: Optometreg Cymru

Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru – Gwasanaethau Gofal Sylfaenol

Paul Casey, Dirprwy Gyfarwyddwr Gofal Sylfaenol a Chymunedol, Llywodraeth Cymru (LIC)

Sarah O'Sullivan Adams, Pennaeth y Gangen Optometreg ac Awdioleg (LIC)

David O'Sullivan, Prif Gynghorydd Optometrig (LIC)

Gwerthoedd Talebau a Thaliadau Atodol

Mae diweddariadau wedi'u gwneud i dalebau a thaliadau atodol optegol y GIG fel y maent wedi'u nodi yn *Rheoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Ffioedd a Thaliadau Optegol) 1997*, i ddod yn weithredol o 1 Ebrill 2025 ymlaen. Isod, ceir crynodeb o werthoedd y talebau a'r thaliadau atodol ar 1 Ebrill 2025 er gwybodaeth yn unig.

Taleb ar gyfer cyflenwi - math o declyn optegol		Gwerth
(1) Math o declyn optegol	(2) Cod rhif	(3) Gwerth y daleb ar yr wyneb
1. Sbectol sydd â lensys golwg sengl o nerth sfferig o ddim mwy na 6 dioptr a nerth silindrog o ddim mwy na 2 dioptr.	1	£23.26
2. Sbectol sydd â lensys golwg sengl - (a) o nerth sfferig o fwy na 6 dioptr ond llai na 10 dioptr a nerth silindrog o ddim mwy na 6 dioptr; (b) o nerth sfferig o lai na 10 dioptr a nerth silindrog o fwy na 2 dioptr ond dim mwy na 6 dioptr.	2	£44.42
3. Sbectol sydd â lensys golwg sengl o nerth sfferig o 10 dioptr neu ragor ond dim mwy nag 14 dioptr a nerth silindrog o ddim mwy na 6 dioptr.	3	£157.64
4. Sbectol sydd â lensys golwg sengl - (a) o nerth sfferig o fwy na 14 dioptr ac unrhyw nerth silindrog; (b) o nerth silindrog o fwy na 6 dioptr ac unrhyw nerth sfferig.	4	£280.69
5. Sbectol sydd â lensys golwg sengl - (a) o nerth sfferig o fwy na 20 dioptr ac unrhyw nerth silindrog; (b) o nerth silindrog o fwy na 10 dioptr ac unrhyw nerth sfferig.	5	£383.41
6. Sbectol sydd â lensys amlffocal o nerth sfferig o ddim mwy na 6 dioptr a nerth silindrog o ddim mwy na 2 dioptr.	6	£42.30
7. Sbectol sydd â lensys amlffocal -	7	£81.44

(a) o nerth sfferig o fwy na 6 diopt'r ond llai na 10 diopt'r a nerth silindrog o ddim mwy na 6 diopt'r; (b) o nerth sfferig o lai na 10 diopt'r ond nerth silindrog o fwy na 2 diopt'r ond dim mwy na 6 diopt'r.		
8. Sbectol sydd â lensys amlffocal o nerth sfferig o 10 diopt'r neu ragor ond dim mwy na 14 diopt'r a nerth silindrog o ddim mwy na 6 diopt'r	8	£304.08
9. Sbectol sydd â lensys amlffocal a reolir gan brism o unrhyw nerth neu sydd â lensys amlffocal - (a) o nerth sfferig o fwy na 14 diopt'r ac unrhyw nerth silindrog; (b) o nerth silindrog o fwy na 6 diopt'r ac unrhyw nerth sfferig.	9	£393.58
10. Sbectol sydd â lensys amlffocal - (a) o nerth sfferig o fwy na 20 diopt'r ac unrhyw nerth silindrog; (b) o nerth silindrog o fwy na 10 diopt'r ac unrhyw nerth sfferig.	10	£539.01
11. Sbectol nad yw unrhyw un o'r paragraffau o 1 i 10 yn berthnasol iddi y rhoddir presgripsiwn ar ei chyfer o ganlyniad i brawf golwg gan Fwrdd Iechyd Lleol ac eithrio o dan drefniant o dan Ran 6 o Ddeddf 2006.	11	£539.01
12. Lensys cyswllt y rhoddir presgripsiwn ar eu cyfer o ganlyniad i brawf golwg gan Fwrdd Iechyd Lleol ac eithrio o dan drefniant o dan Ran 6 o Ddeddf 2006.	12	£57.97

Taleb Lensys Cymhleth

Gwerth o 1 Ebrill 2025 ymlaen

Golwg Sengl
Deuffocal

£15.44
£39.56

Arlliw / Lensys Ffotocromaidd
Tâl Atodol (fesul lens)

Golwg Sengl	£2.11
Deuffocal	£2.64

Prism (fesul lens)

Golwg Sengl	£12.68
Deuffocal	£14.80

Tâl Atodol am Brism Cymhleth

Fesul achos – ar gais
i Bartneriaeth Cydwasanaethau
GIG Cymru

Tâl Atodol am Sbectol Fach

Tâl atodol	£67.90
------------	--------

Tâl Atodol i Blant	£15.86
---------------------------	---------------

Pan fydd yr unigolyn cymwys o dan 19 oed yn derbyn taleb 1 ac mae angen cael lensys nad oes cyflenwad ohonynt yn cael eu cadw wrth gefn er mwyn gwella ymddangosiad y teclyn optegol (y defnyddir y daleb ar ei gyfer), sydd â lensys golwg sengl o nerth sfferig o rhwng 4 a 6 diopt'r a nerth silindrog o ddim mwy na 2 diopt'r.

Taleb ar gyfer Costau Trwsio neu Newid o 1 Ebrill 2025 ymlaen

Rhif y Daleb	1 lens	2 lens	Blaen y ffrâm	Ochr y ffrâm	Y ffrâm gyfan
1	6.34	12.68	8.99	5.29	10.58
2	16.92	33.84	8.99	5.29	10.58
3	73.73	147.47	8.99	5.29	10.58
4	135.26	270.52	8.99	5.29	10.58
5	186.62	373.24	8.99	5.29	10.58
6	15.87	31.74	8.99	5.29	10.58
7	35.43	70.86	8.99	5.29	10.58
8	146.96	293.91	8.99	5.29	10.58
9	191.70	383.41	8.99	5.29	10.58
10	264.42	528.84	8.99	5.29	10.58
11	264.42	528.84	8.99	5.29	10.58

Noder:

19. Pan fydd taliad atodol ar gyfer sbectol fach neu nodweddion wyneb arbennig yn berthnasol, mae'r swm sy'n rhaid ei dalu ar gyfer trwsio fel a ganlyn:

Blaen y ffrâm: £64.42
Ochr y ffrâm: £32.65
Y ffrâm gyfan: £68.05

20. Pan fydd teclyn optegol yn cael ei drwsio am fwy nag un rheswm, wrth gyfrifo'r cyfanswm sydd i'w dalu, ni ddylai'r elfen o'r daleb sy'n ymwneud â thrwsio'r ffrâm fod yn fwy na £14.10.